

Enigmística

Màrius Serra

MariusSerra@verbalia.com

Sabas Pretelt a Bogotà

Al número 71 de la revista *Semagames* –butlletí del Club Palindròmic Internacional– Jesús Lladó escriu sobre un restaurant colombià extraordinari. S'anomena Anita Lava la Tina i n'és el xef, i gerent, el senyor Sabas Pretelt. Segons recull Lladó, el seu nom de pila capicua va fer que, de ben petit, en Pretelt desenvolupés una flaca pels palíndroms, de manera que, quan va muntar un restaurant a Bogotà, el va fer d'anada i tornada. La carta de l'Anita Lava la Tina ve presidida pel mateix palíndrom llatí que va fascinar el situacionista Guy Debord: *In girum imusnocte et consumimur igni* (Gallimard, 1999). El nostre Sabas Pretelt el tradueix –“una noche, cuando caminábamos en círculos, fuimos consumidos por el fuego”– i diu que el restaurant es fonamenta en aquest destí circular de les nostres vides, també representat en un palíndrom tan refotudament simple com “Yo soy”.

La veritat és que la carta de cal Sabas fa goig, tot i que només obrir-la topis amb un aperitiu tan inquietant com *A la mala* (cafè amb porros; porros vegetals, s'entén, que, si no, no seria pas un aperitiu però potser tampoc no ens inquietaria tant). Entre les amanides destaquen *La ruta natural* (d'endívies amb formatge blau, tomàquets secs, pomes caramel·litzades, vinagreta de mel, balsàmic i ajonjolí) i

Ingredients per a una amanida palindròmica. JORDI GARCIA

Ateopoeta (de pollastre, carn o llagostins a la graella amb vinagreta de macadàmia i xili). Dues de les sopes són ben atractives: *¿La moral?, claro, mal* (de cigrons) i *Negra margen* (de frijoles negres, agredolça). Els entrants poden ser *Okonoko* (una tempura de llagostins, mero i calamar), *Se van sus naves* (cranc), *Alba habla* (tomàquets amb provolone i alfàbrega) i *A man, a plan, a canal: Panamá* (una barreja). Els acompanyaments tenen el dubtós honor d'hostatjar el palíndrom més conegut en espanyol –*Dábale arroz a la zorra el abad*–, aplicat aquí a un simple arròs blanc amb ajonjolí. L'arròs de cilantre i nous pren un nom negatiu –*No deseo ese don*– i les patates a la lione-

sa dubten de la seva capacitat torrívola: *Es raro dorarse*. Pots demanar pollastre amb un *Yo social y laico soy* (farcit de formatges i julivert, amb una salsa de taronja pura i all rostit) o peix amb un *Soy un mero, Remedios* (mero fumant amb llozer, farigola, cilantre, cebetes i tomàquets). Finalment, les postres oscil·len entre gelats de cirera i xocolata blanca –*Oiré misa si me río*– a semifreds de brownie –*Adán nada*–, passant per una *crème brûlée* amb fruits vermells –*A mí me mima*– i un temptador peu de xocolata i plàtan acompanyat de croquetes dolces de coco que té el millor nom: *Allí va la maravilla*. Qui fos demà a Bogotà, encara que fos passant per Togo.

Poesia

Teresa Costa-Gramunt

Segona visió (IV)

Cinc visions

Pagès Editors

Mirava el Sena, hipnotitzada.
Mirava córrer les aigües espesses,
un mar carregat de nit i de brea.
La humitat em feia venir esgarrifances.
Tenia el cos enfredorit de tardor.
Notre Dame es recloïa sota la volta dels estels,
descansava sota la seva corona.
Em vaig asseure en un banc.
Un noi de pell fosca em va mirar fit:
potser tu.
No puc escriure't.
Com podria fer-ho?
On enviaria la carta?
Però sí que puc parlar al noi,
tu al meu costat,
estrangers tots dos
en aquesta nit parisenca.

Teresa Costa-Gramunt. XAVIER CARRION

Càpsula

Carles Hac Mor

El dir de Ràfols

Amb “No sé què més dir”, Albert Ràfols-Casamada va cloure l'homenatge que li va ser fet a l'Ateneu, i el públic barceloní li va respondre amb un aplaudiment molt llarg. L'afirmació “No sé què més dir” no significa pas que Ràfols no tenia res a dir en aquell moment, sinó que, de totes les coses que podia dir, no sabia quina triar. Les coses que Ràfols diu tenen significacions situades, en certa manera, al marge d'ell mateix, que no té la voluntat de dir coses pre-determinades, i per això és gran artista i gran poeta. És com si, abans de pintar, d'escriure o de parlar, sempre pensés que no sap què més dir. I precisament de la saviesa d'aquest dubte és d'on li surten, puixants, els poemes, les pintures, els dibuixos, i la prosa escrita i parlada. La conclusió en seria que no té mai res a dir que sigui premeditat. En efecte, al seu dietari *L'escorça dels dies*, hi llegim “Intento desxifrar els meus propis poemes”. En aquest cas, que és paradigmàtic, el dir, el fet d'haver escrit uns poemes, no havia tingut res a veure amb la intenció de dir-nos alguna cosa preconcebuda. Ell, sensible, tossut i intel·ligent, es deixa dir, fa que el seu art i la seva poesia li descobreixin coses que no coneix.

El quiosc

Pepo Tamarit

L'Espill

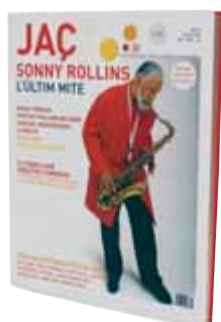
Número 22

Universitat de València
i Edicions Tres i Quatre
València, primavera, 2006
8 euros

El dossier d'aquesta revista en format llibre i edició trianual està dedicat al tema *Edició i editors*, amb els articles: *Globalització i qualitat en l'edició mundial* (Sergio Vila Sanjuán), *L'edició en català: algunes idees per ser optimistes* (Ernest Folch), *L'ofici aquest d'editar llibres* (Isidor Cònsul), *Editar en català al País valencià* (Vicent Olmos), *Un món editorial i cultural en precari* (Juli Capilla) i *L'edició universitària, una gran desconeguda* (Antoni Furió). També hi col·laboren Miquel Barceló, Enric Sòria, Jaume Subirana, Pau Viciano, Montserrat Guibernau...

Jaç

Número 11

Grup Enderrock
Barcelona, estiu, 2006
6 euros

La revista de jazz, blues i músiques improvisades dedica la portada al saxofonista Sonny Rollins, nascut a Harlem fa 75 anys. A més de les novetats discogràfiques més rellevants, podem llegir la guia dels festivals que tindran lloc aquest estiu. En un dels articles destacats ens presenten la breu però intensa biografia de la compositora, cantant i contrabaixista de 22 anys Esperanza Splaing, que ha estat apadrinada per Pat Metheny, Patti Austin i Michel Camilo. Altres noms que hi apareixen són Llibert Fortuny, Lotti Lewis, Eladio Reinón, Iñaki Sandoval...

ONGC

Número 25

IGMAN Acció Solidària
Barcelona, primavera, 2006
3 euros

Amés d'articles que mostren l'estat de la política en l'àmbit internacional, com ara *Iran: mentides i ingerències*, *Sèrbia, un futur incert*, *Israel i Palestina, l'encaix necessari*, *Haití: imprevisible i Montenegro: amb veu pròpia*, podem llegir quatre entrevistes: a Aminata Traoré (escriptora, exministra de Cultura de Mali i impulsora del Fòrum Social Mundial a Bamako), a José Bové (activista en favor dels drets dels pagesos), a Anna Simó (exconsellera de Benestar Social) i a Domènec Subirà (corresponsal de Catalunya Ràdio a Jerusalem).